

Į pažinimą veda vienintelis kelias – veikla

(Džordžas Bernardas Šo)

Tyrėjų naktis yra išskirtinis renginys, kai daugelis Europos mokslo ir tyrimų laboratorijų atveria duris ir pabendrauti su visuomene išeina mokslininkai bei tyrėjai, kurie paprastai dirba uždaroje laboratorijose ar mokslo centruose.

Jau daugiau nei dešimtmetį Tyrėjų naktis kasmet mokslo entuziastus kviečia susipažinti su įtraukiančiais ir intriguojančiais moksliniais tyrimais, inovacijomis bei išradimais.

Išaugusi ir vis daugiau lankytojų pritraukianti Tyrėjų naktis kasmet vyksta daugiau nei 30 Europos šalių, daugiau nei 300 Europos miestų.

Lietuvoje didžioji dalis renginių paprastai vyksta Vilniuje, Kaune ir kituose miestuose. Čia Tyrėjų nakties metu mokslininkai kviečia dalyvauti eksperimentuose, interaktyviose darbo grupėse, paskaitose, ekskursijose ir konkursuose. Siekiama, kad kiekvienas – nuo mažo iki didelio – mokslo pasaulyje atrastų savo atradimus.

Jau ne vienerius metus Gražiškių gimnazijos smalsiausi, žingeidžiausi mokiniai vyksta į šį renginį. Savo pažintinę kelionę pradėjome nuo LSMU Veterinarijos akademijos muziejaus, kur susipažinome su operacinio stalo stambiesiems gyvūnams operuoti sukonstravimo istorija, praktine reikšme, jo autoriumi, kitais muziejaus eksponatais.

Užsiėmimo pradžioje gavome užduotį: pagalvoti, „Ar aš galiu būti išradėju?“ Baigiantis, visi užrašėme, kokiais išradimais galėtume pagerinti savo augintinių gyvenimą.

Kitas užsiėmimas „Ar mokame nustatyti laukinių gyvūnų amžių?“ vyko Aleksandro Stulginskio universitete, Miškų ir ekologijos fakulteto Medžioklėtyros laboratorijoje. Teoriškai pristačius įvairių laukinių gyvūnų skirtingus amžiaus nustatymo tikslus ir metodus, darbo metu laboratorijoje remiantis dalomąja medžiaga, kiškio dilbio kaulais, šerno iltimis, stirnos kaukole, išmokome nustatyti šių gyvūnų amžių.

Toliau mūsų laukė pats nuostabiausias įvykis, darbas, „Augalinės ląstelės nuotykių“ Agronomijos fakulteto, Grobiotechnologijos laboratorijoje. Čia susipažinome su izoliuotų augalinių ląstelių pagrindiniais auginimo in vitro principais, turėjome galimybę paragauti kasdieninės „chirurgo“ duonos. Maloniai nustebome, kai paruoštus savo darbus petri lėkštelėse, kur augalo dalis įsodinome į mitybinę terpę, galėjome pasiimti su savimi. Pasižadėjome užsiėmimą vedusiai dėstytojai rūpintis savo „kūdikiais“, tinkamai juos prižiūrėti ir sekti, kaip greitai ir kaip sėkmingai jie toliau vystysis ir augs.

Grįžome į Miškų ir ekologijos fakultetą, tačiau jau į Aplinkos technologijos cheminių ir biocheminių tyrimų laboratoriją, kur susipažinome su biodyzelino gamybos procesu, pradedant aliejaus spaudimu iš sėklų, biodyzelino gamyba laboratorinėmis sąlygomis bei produktų kokybės rodiklių nustatymu specialia įranga. Taip pat susipažinome su biodujų gamybos iš įvairių žaliavų procesu, biodujų valymu, siekiant jas panaudoti transporto sektoriuje. Ypač domino reginys, kaip žaliadumbliai, patalpinti į tam tikrus indus, fotosintetindami gamina deguonį. Iš kilo klausimų, kaip biodegalai padėtų gamtai, kokie šalutiniai produktai susidaro deginant biokurą, kiek sumažėtų šiltnamio efektas. Ne vieno galvoje sukosi klausimai, kaip padėti žmonijai, kaip išgelbėti pasaulį nuo kataklizmų.

Šios dienos veikla, tai dar vienas žingsnis į pažinimą, pajautimą ir neįkainojamą patyrimą.

Vilkaviškio rajono

Gražiškių gimnazijos gamtininkų būrelio vadovė,

biologijos mokytoja metodininkė Janina Vasaitienė